

Elég jó hangfekvésben dalolnak

Elmúlt két év. De lehet, még több, is mióta legutóbb ott voltam a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozóján, hisz egy bizonyos évet valahogy nem számolunk. A bezártság évét, amikor találkozni is csak bizonyos emberekkel lehetett, mindenki óvatos volt, visszafogott, zárkózott. Ezért hát nagyon örültem, hogy ismét megkerestek, ismét részese lehetek egy találkozásnak, egy találkozóknak, ahol a színházat szerető, azt nem szakmaként űzők találkoznak. Mert az a pár alkalom, amikor ott lehettem, meghatározó volt.

Előtte nem sokat találkoztam az amatőr színjátszással, talán csak a KSZFV-n, hiszen még a négy (öt) profi színházunk bemutatónak se sikerül mindig eljutnom, nemhogy az amatőr társulatok előadásaira. Igyekszem persze, csak még nem sikerült megtanulnom egyszerre több helyen ott lenni. Talán egy következő életemben majd ezt is abszolválom.

Szóval itt vagyok megint, s semmi sem változott. Legalábbis ami a hangulatot illeti. Temerinbe is óriási szeretettel vártak, aggódva hívtak, hogy mindenem megvan-e, van-e mit reggeliznem, milyen kávét iszom reggel, kényelmes-e az ágy, van-e meleg víz, nincs-e gond. Bizonygattam, hogy nem vagyok korán kelő, sem túl igényes, reggel se nem kávézom, s reggelizni se igen szoktam, jólesett a törődés. Mert itt mindenki foglalkoznak. A szervezőknek szívügye, hogy minden egyes ember, legyen az fellépő, szervező, zsűri, technikai munkás, újságíró, jól érezze magát, s olyan élményekkel tömjék meg a puttyját, amikre szívesen emlékeznek. Nótázós vacsora várt minket első este, amiből jóleső s hosszan tartó beszélgetések fonódtak, egy-egy előadás után mi, súgósok sem tudjuk megállni, hogy ne beszéljünk még akár órákig a látottakról, az amatőr színjátszó mozgalomról, színházról, drámákról, s innen kalandozik tovább a téma a legkülönbözőbb vízre.

Most már magam is a régi motorosok közé sorolom, pedig ez még csak a harmadik Színjátszó Találkozó, vannak, akik már évek, évtizedek óta figyelemmel kísérik egy-egy társulat fejlődését és alakulását. Mégis, bátorkodom magam ide sorolni, s remélem, nem veszik tőlem rossz néven. Vannak kedvenceim, akiket már a programfüzetet átnézve előre kíváncsian várok, sikerül-e idén még jobbat, még nagyobbat alakítani, hogyan ugorják meg a nagy feladatokat, keményebb

Fotó: Bezzeg Gyula

szövegeket vagy akár olyan drámákat, melyek profi színészeket is komoly felkészülést kívánnak.

Lenyűgöz az alázat, ahogy a zsűri véleményét hallgatják, s az, ahogyan ehhez a színháznak nevezett játszótérhez viszonyulnak. Van mit tanulni tőlük. Pár napig távol voltam, elfoglaltságok, munkaügyek szólítottak, s többször eszembe jutott, milyen jó lesz majd visszamenni. Nézni, emésztetni, nagy csókolomokat köszönni, elemezni, gépelni és írni akár éjszakába nyúlóan, pogácsát falni és egy jó kávét meginni előadás előtt.

Már sokat írtam és beszéltem arról, hogy ez az amatőr színjátszósdi igazából sokkal több azoknak is, akik csinálják, s azoknak is, akik nézik. Hogy mire gondolok? Nem könnyű megfogalmazni, de talán valami olyasmit jelent ez, hogy élmény látni azt, hogy van értelme azzal foglalkozni, amiben hiszünk, azok közé tartozni, akikkel jól érezzük magunkat, alkotni és ezt megmutatni másoknak. Mert ezt hajlamosak vagyunk elfelejteni. Ezért azt mondom, gyertek színházba, nézzétek, amit mutatni, mesélni akarnak nektek. Halljátok meg a hangjukat, hisz elég jó hangfekvésben dalolnak.

Szerda Zsófi

Megismerni egymást és önmagunkat

A Raymond Queneau *Stilusgyakorlatok* című szövege alapján készült *Így történt...* című előadást mutatták be a szemle közönségének a Zentai Magyar Kamaraszínház Diákszínjatszói

Ezzel a darabbal nemrégiben díjat is nyertek, megosztott első helyezést értek el a Középiskolások Szín- és Filmművészeti Vetélkedőjén. Noha az elismerés jólesik nekik, nem ez az egyetlen célja a közös munkának. Dévai Zoltán, aki Verebes Judittal közösen dolgozott a fiatalokkal és állította színpadra ezt az előadást, azt vallja, nem az a szándékuk, hogy ezekből a középiskolásokból feltétlenül színészeket faragjanak, sokkal inkább azt szeretnék, ha különböző színházi eszközök segítségével barátkoznának, megismernék egymást és önmagukat. Az előadásról és a társulatról vele beszélgettünk.

– Ezt a szöveget általában írói szemináriumokon, műhelymunkákon veszik elő. Az érdekessége az, hogy Raymond Queneau egy nagyon egyszerű, hétköznapi történetet ír le, ami arról szól, hogy egy ember utazik a buszon, és elmeséli, hogy mit látott ott, majd az egyik utast két órával később egy másik téren látja, ahogyan találkozik a barátjával. Mindössze ennyi a történet, azonban azért érdekes, mert a szöveget különböző stílusokban írta meg: vers formájában, egyik-másik utas szemszögéből, dráma formájában, parasztosan, káromkodósan. Ezen kis szövegek közül vannak olyanok, amelyek nagyon is alkalmasak színpadra mint monológok. Be kell vallanom, nagyon sokáig kutattunk, keresgélünk, hogy mihez is nyúljunk, ugyanis a covid miatt kimaradt egy rövid időszak, ezért újr hirdettünk egy felvételt a diákszínjatszókhoz. 22 gyerek jelentkezett, és miután néhányan lemorzsolódtak, maradtak 18-an, négy fiú, a többi lány. Rendkívül nehéz ehhez megfelelő szöveget találni, ezért Judittal úgy döntöttünk, hogy legyen egy olyan szöveg, vagy legalábbis forma, amelyben mindenkinek benne lesz a maga kis egyéni jelenete. Igazság szerint előbb a formát találtuk ki, és később ehhez találtuk meg a megfelelő szöveget. A bemutató előtt el-

kezdtek ezeket a jeleneteket felfűzni egymás után, kitaláltuk hozzá a keretet. Kezdetben nagyon sok időt töltöttünk az ismerkedéssel, hiszen ők sem ismerték egymást, hát még minket. Különböző improvizációs, helyzetgyakorlatokat végeztünk, amiből Judittal már ki tudtuk szűrni azt, hogy ki miben erősebb. Meg kell hagyni, hogy nagyon sok mindent ők egyedül találtak ki. Nagyon ügyes és lelkes csapat – hangsúlyozta Dévai Zoltán.

Nagy Anikó számára az volt az egyik legjobb dolog a próbákon, hogy ők maguk is hozzátehettek a történet alakulásához:

– Kitűnő volt a próbafolyamat és a társaság, de a szereplés sem mellékes. Az egyik jelenetben egy nyelvi kongresszust alakítottunk, amelyben három lány három nyelven elmondja a történetet, és én vagyok a negyedik, aki madárnyelven összevisza a hangszál, egy szétszórt, kissé ügyefogyott karaktert játszom. A másik jelenetben pedig egy kórust alakítottunk egy másik lánnyal, egymás szavát fejezzük be, ezt nem volt könnyű megtanulni.

Oláh Réka a csapat legfiatalabb tagja, így számára nehezebb volt a beilleszkedés:

– Kezdetben nagyon új volt nekem ez az egész, mert kevés embert ismertem, nehezen oldódtam fel. Én vagyok az egyedüli elsős, így egy kicsit ódzkodtam a dologtól. A végére viszont minden kialakult, és ma már szeretem csinálni. Egy szentet alakítok, aki kissé túlzásokba esik hitét illetően, valójában kifigurázom a karaktert. Emellett nekem is van szerepem a nyelvi kongresszusban, én oroszul mondom el a történetet.

Ádám Csilla

Temerini színjátszás a két világháború között – II. rész

Részletek Ádám István *Virágfakadás* című könyvéből

A kormányrendelet megszűnése után először az Ipartestület műkedvelői látnak munkához. 1932 márciusában **Tényi János** rendezésében a *Tépett rózsza* c. népszínművel rukkolnak elő, majd egy évre rá, 1933 januárjában Lambics Jovan községi jegyző felügyelete alatt az iparos dalárda is újraindul.

[...]

A színjátszás terén is történt változás. A népszínműveket lassan háttérbe szorítja az egyre divatosabb operett. 1934 áprilisában az Iparos Dalárda az Ipartestület műkedvelőivel közösen mutatja be első nagyobb szabású operettjét, a *Mit susog a fehér akácot*, **dr. Treuer László** orvos rendezésében. A több szereplőt igénylő zenés műfaj bemutatása nem volt olcsó mulatság. Mindenek előtt a színpadot kellett megnagyobbítani, aminek következtében a jegy ára is jóval magasabb lett, s ezt egyes színházlátogatók nehezményezték.

A jól sikerült bemutató után az Iparos Dalárda az Ipartestület keretében működő Iparos Műkedvelő Ifjúságtól átveszi az előadások rendezését. A divatos darabok bemutatása számukra elegendő anyagiakat biztosított a fennmaradáshoz, sőt az 1928-tól 1944 áprilisáig gondosan vezetett pénztári naplójukból kiviláglik, hogy a bevételből még karitatív tevékenységre is tellett. A dalárda jelentős összeget különített el a szegénykórház élelmezésére, a magyar iskolaalapra, az 1940-es árvízkárosultak megsegélyezésére, valamint a diáksegélyezésre.

[...]

Az Iparos Dalárda tagjai 1935 márciusában derekasan kivették a részüket abból a humanitárius rendezvényből, melyet műkedvelőkből, muzikusokból, művészekből és hírlapírókból alakult bohém együttes rendezett a helybéli szegény iskolás gyermekek és elálatlan aggok ingyenkonyhájának javára. [...] A jótékonyági műsor a várakozáson felül jól sikerült, s arra bátorította a szervezőket, hogy az ingyenkórház fenntartására újabb humanitárius rendezvényt tervezzenek. **Kovács Ágoston** temerini hírlapíró, akinek kezdeményezésére már korábban, 1932-ben megalakult az Ingyenkórház Egyesület, ígéretet tett, hogy tehetséges műkedvelőkkel színre hozza a budapesti Nemzeti Színházhoz be-

adott *Gyöngysziget virága* népszínművét. Darabjában Kovách egyik közismert bácskai földbirtokos család történetét dolgozza föl az 1880-as évekből. Az előkészületek megtörténtek, de a bemutatóról nincs tudomásunk.

[...]

1935 húsvétvasárnapján *A gyűrűs zsidó* népszínmű kerül a színpadra **Kiss Mihály** tanító rendezésében, majd augusztus közepén a szenttamási Cecília énekkar meghívására Szenttamásra is elviszik a darabot. A Kiss Antal vendéglőjében bemutatott előadás kettős célt szolgált. A szenttamási magyarság kultúrigényeinek kielégítése mellett lelkesedést teremtett és bizalmat gerjesztett azokban az emberekben, akik addig haboztak, vagy kételkedtek a szenttamási magyar műkedvelő együttes megszervezésének lehetőségében.

[...]

Az egyesületi munka lelke a rend volt. A dalárda tagja csak az lehetett, aki rendszeresen járt a próbákra, a rábízott feladatot elvégezte, és nem becsmérelte az egyesület hírnevét. Ellenkező esetben az adott személy tevékenységét egy időre szüneteltették, majd újabb vétség után örökre kizárták. A szigor meglehetősen nagy volt, történtek kizárások is, de a tagság létszáma évről évre növekedett. 1936 végén az Iparos Dalárda már 139 tagot számlál. Az egyesület önkéntes alapon működött. Járandóság csak a szolgát (a takarításért), valamint a karnagyot és a színdarab rendezőjét illette, a nekik járó összeg nagyságát a választmány állapította meg. A színdarab szereplőinek minden előadás után egy vacsora járt, az ismétlés alkalmával pedig a női szereplőket egy-egy belépőjeggyel jutalmazták meg.

Az Iparos Dalárdáról elismerőleg szól a településről írt szociográfiájában (*Temerini gazdasági és kulturális helyzete*, Híd, 1935. II. évfolyam, január és februári számok) a pályája elején álló író Illés Sándor is: „*Temerinek külön kultúrája van. Külön kultúra, ami sokkal magasabb fokon áll, mint a környékbeli falvaké.*”

Mindez – teszi hozzá – nem volna működőképes a társadalmi alakulatok és egyesületek közötti szoros kötelékek, és a közösség

lelkierjét fenntartó egyének önfeláldozó munkája nélkül.

[...]

1936-ban két darab került bemutatásra. Húsvéthétfőn a *Teréz nővér* vallásos tárgyú népszínművet **Varga József** asztalosmester, karácsony másnapján pedig *A csodadoktor* vígjátékot **Radok József** tanító rendezésében viszik színre.

Miután az Iparos Dalárda tagjai átvették az Ipartestület műkedvelőitől a színdarabok bemutatását, elkezdődött a torzszalkodás a dalárda és a konkurens színjátszó csoport, a TSK (Temerini Sport Klub) műkedvelő gárdája között. Először levél érkezett a sportklubtól, amelyben az egyesület kéri, hogy ami a színdarabok bemutatásának idejét illeti, a dalárda a szilveszteri és a húsvéti időpontot engedje át a TSK-nak. A válaszlevél a dalárda részéről több mint komolytalan. Érdemi felelet helyett egy Iparos Dalárda-TSK öregfiúk foci-mérkőzést javasolnak. A TSK a történetek után az Ipartestülethez fordul, hogy mint közvetítő kérje fel a dalárdát a húsvéti előadás elhagyására a TSK javára a jubileum alkalmából. A dalárda úgy döntött, hogy az ügy csak akkor kerülhet megvitatásra, ha a TSK levelét közvetlenül a dalárdához intézi. A két egyesület között olyan mértékig elmérgesedett a viszony, hogy a dalárda végül úgy határozott, a TSK-val megszakítja a kapcsolatokat, és a közös fellépést is elutasítja.

[...]

1937-ben csak egy színdarab bemutatásáról van tudomásunk. Húsvét vasárnapján **Tényi János** rendezésében a *Csavargó lány* c. operettel rukkolnak elő.

1938 a TSK-val való megbékélés éve. Májusban az *Aranymadár* operett kerül színpadra, majd június 6-án a Temerini Ipartestü-

let 50 éves jubileuma alkalmából az Iparos Dalárda és a TSK műkedvelői közösen viszik színre a *Mézeskalács* daljátékot **Bódy Géza** tanító rendezésében. Több ezer néző ülte körül a TSK-sportpályán épített szabadtéri színpadot.

[...]

1939 húsvétvasárnapján **Simonyi István** asztalosmester rendezésében kerül bemutatásra *A kolduskisasszony* c. népszínmű.

[...]

Az Ipartestület épületének felavatása után 1940 augusztusában az egyesület a dalárdához fordult, hogy költözzenek az Ipartestület otthonába, s a mulatságokat is ott rendezzék. Az Ipartestület tagjai kifejtették, hogy idővel színpadot is szeretnének építeni, amihez a dalárdának is hozzá kellene járulni. A dalárda válaszmánya elfogadta a kedvező ajánlatot. Rövidesen az Iparos Dalárda az Amerika vendéglőből áthelyezte székhelyét az újonnan felépített Iparos Otthonba.

[...]

1941 Illés-napján az iparos műkedvelők a TTC-vel közösen előadják a *János vitéz* operettet szabadtéri színpadon, amiről szinte semmit sem közöl a korabeli sajtó. Sajnos a háború szele nyomot hagy községünk kulturális életén is. A fiatalférfi-gárda tagjainak katonai szolgálatra vonulásával a színjátszó csoport tevékenysége hullámvölgybe jut. 1942. júniusában a Nemzeti Mozgó mozitermében (Amerika vendéglő) még futja erejükből bemutatni a *Huszárkisasszony* c. zenés színjátékot **Kovács Dezső** tanító rendezésében, ezt követően azonban a csoport fokozatosan megszűnik létezni.

A dalárda tagjai 1944-ben még vasárnapként összejönnek saját kedvtelésükre, de azután ezek a találkozók is elmaradnak...

A színészetet nem lehet elfelejteni

Az amatőr színész, aki megtalálja a művészet felé vezető utat

A színjátszók között mindig akad egy-két figyelemfelkeltő figura. Ilyen Lévai Zsuzsanna is, aki ha színpadra állt, mindig tudott valami újat mutatni. Fiatal kora óta lelkes tagja volt a temerini színjátszók táborának, és számos dicsérettel, elismeréssel gazdagította a csapatot. Noha már évek óta külföldön él, színésztársaira mindig szeretettel gondol, és most is megtalálja a lehetőséget, hogy kifejezésre juttassa művészi hajlamát.

– Világéletemben közel állt hozzám a színház – meséli a tehetséges amatőr színjátszó. – Középiskolás voltam, amikor néhány barátnőm társaságában egyre gyakrabban betértünk a Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület épületébe. Néhány előadásban táncos szerepeket is vállaltunk, majd később **Szabó Péter** bácsi a szereplésre is felkért. *Apám, a szocialista kulák* volt az első darab címe, amiben szerepet kaptam. Nagyon élveztem a felkészülést, a társalgást, és igyekeztem minden próbán jelen lenni. Ezt követően egyre többet szerepeltem. Kisebb-nagyobb szerepeket kaptam, de nekem mindegy volt, hogy mit játszok, csak az számított, hogy színpadon legyek. Azokban az években sok fiatal járt a színházba. Számos szakcsoport működött, és nagyon sokat társalogtunk, szórakoztunk a táncosokkal, népzenezésekkel. Később az élet és az anyai kötelezettségek kicsit eltávolítottak a színháztól. Több év is eltelt, mígnem újból megnyitottam az épület ajtaját. **Faragó Edit** színésznő kért fel, hogy készítsünk el egy jó kis előadást, és vállaljak benne szerepet. Így alakult, hogy részt vettem a *Segítség* színpadra állításában. Nagyon érdekes volt, és sok újdonságot tartogatott a közös munka. A közönség a színpadról követte az eseményeket, szűkebb helyen és minimális kellékek felhasználásával hoztuk létre a darabot. A hangsúly az arckifejezésekre és a mondanivalóra helyeződött. Ez volt a rendező elképzelése. Sikert arattunk, tet-

szett a publikumnak, így többször is előadtuk a darabot. Ekkor kaptam meg a legjobb női főszereplőnek járó elismerést a színjátszó találkozókon. Nagyon boldog voltam, de még ma is úgy tartom, hogy ez nem csak az én érdemem volt. A színésztársaimat és a rendezőt is legalább annyira megillette a dicséret, mint engem. Úgy gondolom, hogy ha a rendező jól osztja ki a szerepeket, akkor az a darab fél sikere, és mi jól együtt tudtunk működni. Ezután **Törteli László** is rendezett egy darabot, amiben én is szerepeltem. A *Tűvé-tevők* igazi parasztkomédia volt. Ezzel a darabbal a bácskerteszi szemlén is bemutatkoztunk. Emlékezetes maradt, hogy a zsűri azt mondta rám, hogy én voltam a „motor, meghajtó” az előadásban. Olyan mozzanatok voltak ezek a visszajelzések, amelyek fontosak az amatőrök számára. Most külföldön élek, így már nem veszek részt a színházi életben. Ha otthon lennék, egészen biztos, hogy ott lennék a csapat próbáin. Azért a színjátszást még most is művelem, csak egy kicsit más formában. Az unokáim legnagyobb öröme sokszor ragadok bábokat. Amint a kezemre húzom a legkedvesebb állataikat megformáló plüssfigurákat, azok életre kelnek. A gyerekek fantáziája leírhatatlan, én pedig élvezem a játékot, csak most nem a deszkákon, hanem a nappaliban – zárja gondolatait Lévai Zsuzsanna.

Tóth Dianna

Ma a Találkozó színpadán

Önfegyelem, csapatszellem

A Palicsi Színház Grund tavalyi előadásán is kiderült már, hogy eszméletlenül komolyan veszik a színpadot, a szerepüket s magát a színházat. Nagyon nagy önfegyelemmel és alázattal játszanak, ami nem csoda, hiszen a csapattagok többsége 6-7 éve dolgozik együtt, létezik együtt a színpadon. És nem volt ez másként az idei KSZFV-n sem. Persze amellet sem mehetünk el, hogy velük is profi csapat dolgozik, a Szabadkai Népszínház Magyar Társulatának színművészei. Kalmár Zsuzsa szárnyai alatt nőttek fel, s most Mezei Zoltán vette át őket.

Palics Magyar Művelődési Egyesület, Palicsi Színház Grund, Palics

Működésünk nyolcadik évében, azaz idén beköltözhattünk a Palicsi Művelődési Központba mint az egyesület tagjai. Számunkra ez nagy öröm, hiszen így próbálni is színpadon tudunk. Színházról lévén szó, ez nem elhanyagolható. Mindkét csoportunk sikeres évet zárt. Bambach-díjjal, illetve a kicsik arany minősítéssel lettek gazdagabbak. De a lényeg, mint mindig, önmagunk megismerése, fejlesztése és a játék öröme!

A társulat eddigi díjai a Találkozón:

2021 – A zsűri Bambach Róbert-díjjal tüntette ki a Palics Magyar Művelődési Egyesület Palicsi Színház Grundját a *Tiszta szívvel* című produkció színpadra állításáért. Az előadás rendezője Kalmár Zsuzsa.

A Palicsi Színház Grund bemutatja:

Hajdú Tamás – Baráth Attila – Pámer Csilla – Mácsai Endre: *Kreón, avagy ellenében a szélnek* (60')
Dráma

Szereplők:

Kreón – Bajári Roland
Erinnűszök:
Arnold Zsófia
Kuktin Roland
Mezei Sára Csenge
Mihók Olivér
Süge Réka
Virovkity Iván

Rendezte: Mezei Zoltán

Súgó, ügyelő: Arnold Ildikó

Rendezőasszisztens: Mezei Sára Csenge

Díszlet: Pesitz Mónika

„Tizenhét tagú mozgalom”

A Zentai Magyar Kamaraszínház Diákszínjátszói *Így történt...* című előadásának zsűrizése

Az előadás Raymond Queneau *Stilusgyakorlatok* című könyvéből készült, ami egy egyszerű hétköznapi eseményt kilencvenkilenc-féleképpen mesél el. A középiskolásokból álló zentai társulat ebben a formában először dolgozott együtt, nagy részüknek ez volt az első színpadi tapasztalatuk színészként.

Virág Kiss Anita mint zentai a zentaikat köszöntötte a társulatot. Dévai Zoltán rendező mellett Verebes Judit mint első bálózó rendező köszöntése után oldott, fesztelen hangulatban történt az értékelés.

Táborosi Margaréta, mint már a fesztivál egyéb előadását, előzőleg már látta a Középiskolások Szín- és Filmművészeti Vetélkedőjén. Így ő kezdte az értékelést. Kitért arra, hogy a KSZFV-n javasolt dolgokat szépen alkalmazták a fiatalok, látszik, hogy foglalkoztak a darabbal, és ezektől a megoldásoktól a jelenetek jobban működtek.

„Egyre inkább megfogalmazódik bennem, hogy mennyire fontosak azok a csoportvezetők, rendezők, akik maguk köré fogják a csapatokat, és majd lehet, hogy elbocsátják őket egy művészi pálya felé, vagy csak egyszerűen jó volt együtt közösen alkotni. Ennyi lelkes fiataalt összefogni, ez egy nagyon nagy keresztség volt nektek! Igyekeztem minden

jelenethez egy-két dolgot hozzáfűzni, hogyha máskor is játsszátok majd, esetleg hasznokra válhat. Rögtön az első: csoportos beszéd... Van egy hasznos instrukció: én a csapatban, a csapat bennem. Ami azt jelenti, hogy ne csak én nyomjam folyamatosan, hanem nyisd ki a füled! Mint a periférikus látás, működik a periférikus hallás is, beszéd is, hogy érthetőbbek legyenek a csoportos szövegek.” Ezt követően javaslatokat tett bizonyos jelenetek megoldására, de érkeztek konkrét példákon keresztül általános színházi szabályok is, mint például a poentirozás fontossága vagy egy jeleneten belüli azonos műfaj, stilizáltság használata vagy jelenet befejezésére vonatkozó szabály. „Fiúbanda. Össze kellene pofozni a bandát; vagy mindenki legyen elrajzolt figura, vagy mindenki legyen természetesebb. Valamilyen műfajba préseljétek bele.” Gurgulázó nevetés a teremben. „Úgy kell kimenni egy jelenetből, hogy befejeztem az utolsó mondatot, váltás

van, megy a zene, és nem rohanok ki, mert már jön a következő. A mentős jelenetben nagyon szép, hogy az egyik szereplő némában adja a labdát a partnernek, aljátájk, ez dicséretes és nagyon színházi. Egyébként nagyon fegyelmezettek vagyok, fantasztikus, hogy elsősre egy ilyen nagy sikerű valamit összehoztatok. De most mi lesz? Lehet, hogy újra elkezdtek próbálni, és várjátok, hogy majd megint olyan legyen mint ez. Dicséretes, hogy mindenkinek van feladata, egyenlő feladata ráadásul, de lehet, hogy ez nem mindig így lesz, és lehet, hogy nem találtok ilyen jó szöveget. Legyetek felkészülve, hogy a lelkesedés ne hagyjon alább, én csak erre biztatnálak benneteket! ...Ahogy kitaláltátok a szerkezetet, hogy szituációs koreográfiákkal kötitek össze a jeleneteket, egy nagyon frappáns kis anyagot állítottatok össze, csak annyit tudok mondani, mint a nézőtérrel az egyik bácsi, hogy szuppper!"

További „szuperezések” és nevetés után **Balázs Áron** vette át a szót. „Nem fogom keresni a kákán a csomót, szerintem is nagyon szép munkát végeztetek. Nem tudok mindent a darabról. Hogyan állt össze a szöveg? Egy bizonyos szöveggönyt használtatok, vagy mind a 99 jelenetből válogattatok?”

„Mégkapták a kötetet, és mindenki maga választott, ami tetszett neki. Ha valaki nem talált, akkor mi ajánlottunk neki párat. Válogattak ők is, de mi is javasoltunk” – válaszolt **Dévai Zoltán**.

„Ennek nagyon örülök. Voltak kedvenc jeleneteim, voltak kevésbé, de ez nem is számít. Én arra biztatnálak benneteket, hogy próbálkozzatok még, dolgozzatok még együtt sokat, nekem ez egy szép este!” Margarétához hasonlóan szintén az egyes jelenetek megvitatása következett, melyekből általánosan leszűrve kitért, hogy mennyire fontos, bármilyen karaktert játszunk, részeg, slendriánul, szlengben beszélő fiatal vagy hadaró karaktert, a pongyola beszéd kerülése, hogy ne vegyen el az előadás élvezhetőségéből. További szakmai tanácsok hangoztak el, mint például „előbb a mozdulat, utána a szöveg, mert a kárára megy”, vagy az „akció-reakció” szabálya, ami annyit takar, hogy a játszóknak az információt előbb meg kell hallania, majd csak arra érkezzen egyfajta reakció. Időt kell hagyni a nézőnek, hogy ő is felfogja, mi történt, amire a reakció érkezik.

„Hiányzott nekem a buli a végén. Mindenki ledolgozta a sajátját, letáncoltátok a koreográfiát, de a buli része hiányzott kicsit. Hiányzott nekem az, hogy szabadon érezzem a bulizást. Nem is húztalak le benneteket annyira, ennyit szerettem volna mondani és hajrá!” – zárta gondolatait.

Brestyánszki Boros Rozi az egyetlen a zsűritagok közül, aki először látta az előadást.

„Egy igazán nagy meglepetésben volt részem. Ez egy kiváló alapanyag ahhoz, hogy mindannyian meg tudjátok mutatni magatokat;

mi az, ami foglalkoztat benneteket, pláne, hogy először vagytok így együtt tizenheten. Ez egy remek választás." Ezután megkérdezi, kik azok, aki először állnak színpadon, és bizony, a csoportnak több mint a háromnegyede jelentkezésre nyújtotta kezét. „Ez nagyon szép, gratulálok, le a kalappal! Nagyon szép megoldásokat láttam. Ez egy tizenhét tagú mozgalom. Az első dolog amit felírtam, a zenehasználat. Nagyon jónak tartom a választást. Egy fő motívum van, és itt-ott meg van tűzdelve más motívumokkal. Viszont én máshogy oldottam volna meg az elejét, ti levágtátok a zenét, és jött a jelenet; én engedtem volna belecsorogni, egészen addig amíg a „busz” megszólalás jön. Nyers vágásnak érzetem, ezt lehet finomabban is.” Ezután kitért arra, hogyha egy írott szövegben szlenget használ az író, abba az előadásban bátran be lehet helyettesíteni a helyi zsargont, mert ezáltal előbbé válik az előadás, közelebb kerül a nézőhöz. Viszont kiemelt néhány fiatal, akik kiemelkedően oldották meg a karakterüket, például a néni karakterét vagy a templomi prédikátor lányt.

„Imádtam a díszletet!” – folytatta másal. – „Nagyon rafkós, nagyon egyszerű, jó értelemben vett »low budget« (alacsony költségvetésű – a szerk.), ahogyan használtátok, a boncasztalon át, tévés pulpitus... nagyon ötletesnek tartom!” A koreográfiát is dicsérettel illette, viszont a rendezők felé egy fontos kérdést intézett.

„Mitől válik egy szöveg, egy jelentsor, egy stílusgyakorlat előadássá? Láttam izgalmas szituációkat, jó zenét hallottam, klassz koreográfiát, minden alkotóeleme megvolt. Számomra az a kérdés, hogy ez mitől válik egységes egészzé, előadássá. Lehet, hogy attól, hogy adok hozzá egy személyes gondolatot, egy személyes véleményt, egy miértet. Azon túl, hogy pedagógiailag is nagyon jó döntés volt ezzel a szöveggel foglalkozni, sokat lehetett belőle tanulni! De mitől válik egységes egészzé? Nem a következetességet kérem számon... Csak arra próbálok választ találni, hogy számotokra mitől válik előadássá, ha nem egy személyes üzenettől, hogy miért?”

Dévai Zoltán válasza így hangzik. „A történetet egy város lakói különböző szemszögek-ből mesélik el, de ennél több üzenete nincs. Más oldalról közelítettük meg a történetet, erre nem kerestünk választ.”

Verebes Judit veszi át a szót. „Az urbánus közeg egyedeit, esetleg neurotikus egyedeit, színeit próbáltuk felvillantani, bemutatni. Valahonnan valahová tart a történet; átmegy egy abszurditásba, szürrealitásba. Végül nem teljesen így alakultak a jelenetek.”

Margaréta hozzáfűzte saját meglátását. „Ez szubjektív, hogyan nézzük. Stílusgyakorlatok néven fut eredetileg. Ha az előadásnak csak annyi az üzenete, hogy szórakoztassa a nézőket, akkor nekem ez sikerült. Én jót szórakoztam. Bennem nem merült fel ez az igény.”

„Félreértetek, én nem a mélységet vagy az érvágást kértem számon. Csak valami koncepcionális szándékot keresek az előadásotokban. Egy összefogó gondolatot kérdeztem én, keresek, hogy van-e” – így Rozi.

„Majd legközelebb lesz!” – felelte Dévai Zoltán, majd a kuncogást **László Sándor** gondolatai szakították félbe, és zárta le a zsűrizést. „Nagyon tehetséges gyerekek vagytok! Egy dolgot kell még ehhez hozzátennetek, hogy ne toljatok ki magatokkal, hogy ne veszítsétek el a nézők szimpátiáját... Ez a beszéd! A beszéd érthetősége! Bármilyen tehetségesek vagytok, el fogod veszíteni a nézőt, ha nem érti, mit mondasz. Egy kis szorgalommal el tudjátok ezt érni, hogy a következő darabotokban már csak a húsz százalékát ne értsük. Az már a profiknál is nagyon jó!” Ismét felhőtlen kacagás és egymás nyakába borulás a Szirmai pincehelyiségében.

Nagy Karina

Holnap a Találkozó színpadán

A nagyikikindai és a topolyai színjátszóké a színpad

Úgy tűnik, egyetlen évszázad sem telhet el háború(k) nélkül. A háború az átlagember szemszögéből értelmetlen és felesleges eszköz arra, hogy hataloméhes emberek mások kárán még több hatalomhoz jussanak. Vajon egy fronton szolgáló kispolgár miként éli meg, éli át a háborút? Holnap mindezt megtudhatjuk a nagyikikindai József Attila Színtársulat előadásából, melynek alapja Ferrando Arrabal háborúellenes egyfelvonásos darabja. Őket követi az idén húszéves fennállását ünneplő topolyai Mara Amatőr Színház, amely két évtized alatt immár harmadszor visz színpadra Molière-darabot. A véletlen úgy hozta, hogy a Mara első és a tizedik előadása is egy Molière-szindarab volt, s a holnap látható darab már a harmadik mű lesz, amit a francia vígjátékírótól választottak.

Április 27., szerda, 18 óra

Egység Művelődési Egyesület,
József Attila Színtársulat, Nagyikikinda

Ferrando Arrabal: *Tábori piknik* (40')

Komikus tragédia

Rendezte: Király Sándor

Az előadásról:

Ferrando Arrabal (1932–) spanyol származású francia dráma-, regény- és esszéíró, valamint költő és képzőművész, az abszurd dráma egyik jelentős képviselője. Több mint száz szindarabot írt. A *Tábori pikniket* a koreai háború ihlette 1952-ben: a fronton szolgáló kiskatonát meglátogatják a szülei – hogy együtt piknikezhessenek. Ez egy végtelenül antimilitarista és szívfacsaróan nevetséges látomás a kispolgárról és a háborúról, az értelmetlen helyzetre értelmetlenül reagáló és abban értelmetlenül elpusztuló emberről.

12 éven aluliaknak nem ajánlott

Április 27., szerda, 20 óra

Mara Amatőr Színház, Topolya

Molière: *A tudós nők* (80')

Vígjáték

Rendezte: Jankovics Andrea

Klitander, a derék ifjú, feleségül szeretné venni Chrysale kisebbik lányát, Henriette-et. Ám a Chrysale otthonában, a nők körében tetőfokára hágott tudás csak szomj. Minden, ami földi – házasság vagy jó ebéd –, megvetendő, alantas passzió, az új jelszó: a tudomány mindenek fölött! Tombol a költészet, esztétika, grammatika és a klasszika-filológia iránti láz, még a cselédség is versel, töpreng és könyvet forgat munka helyett. S miközben szépülő rímkovácsok és önjelölt géniuszok adják egymásnak a kilincset, a boldog nász veszni látszik, és Chrysale éhezik. Aztán a ház ura fölköti, mit föl csak férfi köt!

12 éven aluliaknak nem ajánlott

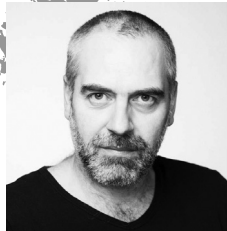

A XXVI. Találkozó szakmai zsűrije

Balázs Áron

Sterija-, Pataki Gyűrű-, Jászai Mari-díjas színművész, az Újvidéki Művészeti Akadémia tanársegédje

Bajmokon nőtt fel, ahol amatőr színészként Barácius Zoltán szárnyai alatt kipróbálhatta magát különböző szerepekben, és megszerette a színházat. Középiskolai éve alatt meghívást kapott

a Tanyaszínházba, majd végleg ez a pálya mellett döntött. 1995-ben felvételt nyert az Újvidéki Művészeti Akadémiára, ahol 2004-ben diplomázott Hernyák György és László Sándor osztályában. 2005 óta tanársegéd az Újvidéki Művészeti Akadémián.

1998-tól az Újvidéki Színház társulatának tagja 2016-ig.

Játszott még a Veszprémi Petőfi Színházban, Tatabányán, a Jászai Mari Színházban, Budapesten, a Bárka Színházban, a Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színházban, a Szegedi Nemzeti Színházban, Szabadkán, a Népszínházban, valamint a Kosztolányi Dezső Színházban, a Zentai Magyar Kamaraszínházban és az újvidéki Szerb Nemzeti Színházban.

Brestyánszki Boros Rozi

dramaturg, író

Azt kérték, írjak egy rövid, motiváló életrajzot, de én arról tudok írni, hogy engem mi motivál. Középiskolás voltam, amikor emlékeim szerint először jártam színházban. Szabadtéri előadás volt, és az egyik színész méteres közelségből nézett szembe velem. Talán Árok Feri volt, már nem emlékszem.

A színház élményére azonban igen. És nem sokkal később, nagyjából hónapok múlva, már magam is rendeztem, színházat akartam csinálni. Azt is tettem. Mintha tudtam volna, hogyan kell. Ma sem tudom. Pedig huszonegy éve ez a hivatásom is. Voltam közönségszervező, művészeti titkár, rendezőasszisztens, díszletasszisztens, plakáttervező,

kellégyártó grafikus, webmester, dramaturg, írtam cikkeket, esszéket, könyveket, színház-történetet, drámákat, sőt, egy kézikönyvet is arról, hogyan kell színházat csinálni. Pedig nem tudom. Annyit tudok, a jó színházcsináláshoz kíváncsiság, alázat, bizalom, szorgalom és szeretet kell. Mindezt nagykanállal kapom Közöttetek, ahová idén tizenegyszer hívtak vissza zsűrizni. És engem ez motivál, ez a kivételes erejű közösségi alkotás, aminek itt, az amatőr színjátszók szemlélén lehetek tanúja és részese. Köszönöm!

Táborosi Margaréta

rendező-koreográfus, az Újvidéki Művészeti Akadémia tanára

Zentán születtem. A Tisza, a töltes és a népkerti sárgavíz jelenti a fő kötődést a városhoz a családom mellett. Az általános iskolát és a gimnáziumot szintén itt végeztem el, majd elindultam a nagyvilágba. Bő egy évtized után hazaköltöztem, hogy azóta folyamatosan úton legyek. Szimbolikusan és valójában is sokat ingázom, havi szinten több száz/ezer kilométert teszek meg. Szeretek inspiráló zenére autót vezetni.

2007-ben diplomáztam az Újvidéki Művészeti Akadémia (Akademija Umetnosti Novi Sad) színész szakán. Két évig az Újvidéki Színház társulatához tartoztam, ahol a rám bízott szerepekben arányosan tudtam fejlődni.

2009-ben felvételt nyertem a budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem rendező-koreográfus szakára, ahol 2014-ben fejeztem be tanulmányaimat. Közben az Újvidéki Művészeti Akadémián kezdtem tanítani színészmesterséget, Hernyák György asszisztenseként.

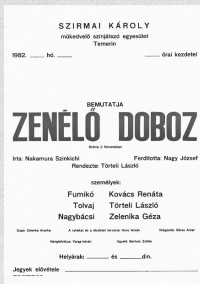
Jelenleg a Színház- és Filmművészeti Egyetem Doktori Iskolájának a hallgatója vagyok.

A színház(csinálás) büvökörében maradtam, ám már a színpad másik oldalán (nem színészként) képzelem el alkotói tevékenységem, korszerű, hiteles, sajátos kifejezési formát kereső előadások megkomponálásában.

Műkedvelők Társasága – játék – közösségi élet – évszázados örökség

Szemeztünk a Súgó hasábjain a 26. VMASZT-ra készült, temerini színjátszást bemutató kiállítás anyagából

Zenélő doboz

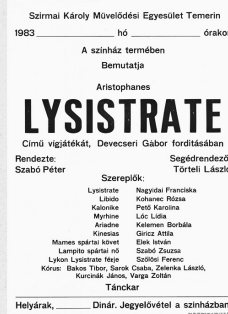

Nakamura Szinkichi
Zenélő doboz
című drámája
1982-ből.

Lysistrate

Aristophanes *Lysistrate*
című vígjátéka 1983-ból.

Állatfarm

George Orwell *Állatfarmját* 2010-ben játszották.

Illyés Gyula *Tűvé-tevők* című parasztkomédiáját
2015-ben játszották.

Tűvé-tevők

Műkedvelők Társasága – játék – közösségi élet – évszázados örökség

Szemeztetünk a Súgó hasábjain a 26. VMASZT-ra készült, temerini színjátszást bemutató kiállítás anyagából

A két világháború között...

Az 1926. április 24-én bemutatott Mézeskalács című daljáték szereplőgárdája. Az előadást dr. Mandl Endre rendezte.

Több év kihagyás után ismét bemutatót tarthatott a TTC társulata – 1931 szilveszteri ünnep volt, a Mágnes Miska szereplőinek varázslatos játéka és hite tette azzá.

Kopercz Pál 1933-ban

1934 áprilisában az Iparos Dalárda az Ipartestület műkedvelőivel közösen mutatta be az első nagyobb szabású operettjét, a Mit susog a fehér akácot dr. Treuer László orvos rendezésében.

Kohut János a társulat egyik legtöbbet foglalkoztatott rendezője volt. 1933-ban két operettet is színpadra állított: Kálmán Imre Marica grófnőjének és Brodszky Miklós Szőkik az asszonyának taposolhatott a közönség.

Mágnes Miska... Kétféle... Csupán... A társulat... Az előadás... A szereplők... A társulat... Az előadás... A szereplők...

Csárdáskirálynő szereplői... Balról jobbra - felül sor: Lőrinc János, Metzinger Imre, Szilák János, Kubej József, Zóni Mihály, Surján Ferenc, Kothai András, Pethő Mihály...

Kohut János a társulat egyik legtöbbet foglalkoztatott rendezője volt. 1933-ban két operettet is színpadra állított: Kálmán Imre Marica grófnőjének és Brodszky Miklós Szőkik az asszonyának taposolhatott a közönség.

